

(Varmeforsyning)

Frederiksborggade 15
1360 København K

Besøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København K

Tlf 3395 5785
Fax 3395 5799

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

30. oktober 2015

J.nr. 1021-15-66-38

UJO-EKN

KLAGE FRA [XXX], [XXX] og [XXX]
OVER Brønderslev Kommunes afgørelse af 29. april 2015
OM ekspropriation til fordel for etablering af solvarmeanlæg

NÆVNETS Nævnnsformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN- Næstformand, professor, cand.jur. & ph.d. Birgitte Egelund
SÆTNING Olsen
I SAGEN Professor, cand.jur. & ph.d. Bent Ole Gram Mortensen
Professor, cand.jur. & ph.d. Michael Gøtze
Direktør Per Søndergaard

NÆVNETS Brønderslev Kommunes afgørelse af 29. april 2015 stadfæstes.
AFGØRELSE

[XXX], [XXX] og [XXX] ved advokat Klaus S. Rasmussen, LN Advokater advokatanpartsselskab, (herefter klagerne) har den 28. maj 2015 klaget over Brønderslev Kommunes afgørelse af 29. april 2015. Ved afgørelsen traf Brønderslev Kommune beslutning om at ekspropriere arealer fra klagerne ejendomme med henblik på, at Hjallerup Fjernvarme A.m.b.a. (herefter værket) kunne etablere et solvarmeanlæg på det eksproprierede areal. Værket er under sagens behandling i Energiklagenævnet repræsenteret af Landinspektørfirmaet LE34 A/S ved landinspektør Jes Juhl Jørgensen.

Sagens baggrund

Den 25. marts 2014 ansøgte værket Brønderslev Kommune om godkendelse i henhold til projektbekendtgørelsen¹ af et projektforslag for etablering af et 21.432 m² solvarmeanlæg, tekniske installationer, 3.000 m³ akkumulerings-tank mv. Solvarmeanlægget skulle opstilles på et areal vest for Aalborgvej ved

¹ Dagældende bekendtgørelse nr. 374 af 15. april 2013 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg. Nugældende bekendtgørelse nr. 566 af 2. juni 2014.

Hjallerups nordlige erhvervsområde. Af projektforslaget fremgik, at projektets realisering krævede delvis erhvervelse af matrikel nr. [YYY], [YYY] og [YYY] og hel erhvervelse af matrikel nr. [YYY] og [YYY]. Det var i projektforslaget anført, at værket om nødvendigt ønskede varmemforsyningslovens² ekspropriationsbestemmelser anvendt til erhvervelse af de nødvendige arealer.

Brønderslev Kommune sendte projektforslaget i høring den 3. april 2014 hos de berørte grundejere, herunder klagerne som ejere af matrikel nr. [YYY] og [YYY] ([XXX]), matrikel nr. [YYY] ([XXX]) og matrikel nr. [YYY] og [YYY] ([XXX]).

Brønderslev Kommune godkendte projektet den 18. juni 2014, således at erhvervelsen af de nødvendige arealer til projektet kunne ske på ekspropriationslignende vilkår ved frivillig aftale, og at der kunne ske ekspropriation efter varmemforsyningslovens regler, hvis værket og klagerne ikke nåede til enighed om arealerhvervelserne til projektet.

Brønderslev Kommunes beslutning blev meddelt klagerne den 17. november 2014.

I starten af 2015 blev det besluttet at igangsætte ekspropriation af det nødvendige areal fra klagerne's ejendomme efter varmemforsyningslovens regler. Baggrunden var, at det ikke var lykkedes værket at opnå en aftale med klagerne om prisen for arealerhvervelserne.

Kommunen muliggjorde efterfølgende projektet efter planlovgivningen ved den 25. februar 2015 at vedtage lokalplan 03-T-02.01. Det fremgik af lokalplanen, at formålet med planen var at give værket mulighed for at etablere et solvarmeanlæg.

Den 19. marts 2015 blev der afholdt åstedsforretning med henblik på ekspropriation af det nødvendige areal fra klagerne's ejendomme til projektet. Arealet bestod nærmere af ca. 30.985 m² af matrikel nr. [YYY] og [YYY], ([XXX]), ca. 29.750 m² af matrikel nr. [YYY] ([XXX]) og ca. 39.760 m² fra dele af matrikel nr. [YYY] og [YYY] ([XXX]). Ved Brønderslev Kommunes åstedsforretning var kommunen repræsenteret ved bl.a. borgmesteren, ligesom klagerne og deres advokat deltog. Desuden deltog repræsentanter fra værket, herunder formanden, samt to landinspektører fra landinspektørfirmaet LE34 A/S. Landinspektørfirmaet LE34 A/S deltog som kommunens tekniske rådgiver og referent.

Det fremgår af protokollen fra åstedsforretningen den 23. marts 2015, at der under åstedsforretningen blev fremlagt erstatningstilbud til klagerne. Det fremgår yderligere af protokollen, at erstatningstilbuddene blev givet under

² Lovbekendtgørelse nr. 1184 af 14. december 2011 om varmemforsyning

forudsætning af byrådets endelige godkendelse af ekspropriationen samt godkendelsen af erstatningstilbuddene. Det fremgår desuden af protokollen, at klagerne ikke havde nogen indvendinger mod projektet, men at de ikke umiddelbart kunne tiltræde erstatningstilbuddene. Endelig fremgår det af protokollen, at landinspektøren udleverede en erklæring om igangsætning af anlægsarbejdet henset til værkets ønske om at påbegynde anlægsarbejdet hurtigst muligt efter byrådsbeslutningen. Klagerne ville dog overveje tiltrædelsen af erklæringen.

Herefter, den 29. april 2015, traf Brønderslev Kommunes byråd beslutning om ekspropriation af klagernes ejendomme i henhold til varmemforsyningsloven. På samme møde godkendte byrådet de erstatningstilbud, der blev fremlagt af kommunens repræsentanter under åstedesforretningen. Beslutningen om ekspropriation samt godkendelse af erstatningstilbuddene blev meddelt klagerne ved afgørelse af 30. april 2015.

30. oktober 2015
J.nr 1021-15-66-38
UJO –EKN

Side 3 af 12

Det fremgik af afgørelsen, at såfremt erstatningstilbuddet ikke kunne tiltrædes, ville Brønderslev Kommune forelægge erstatningsspørgsmålet for Nordjyllands Taksationskommission, Retten i Aalborg, hvilket ville ske 8 uger efter ekspropriationsbeslutningen.

Endvidere fremgik, at der kunne klages over ekspropriationsbeslutningen til Energiklagenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen var meddelt klager. Såfremt ekspropriationsbeslutningen blev påklaget til Energiklagenævnet, ville begæring om taksation blive indsendt senest 4 uger efter den endelige afgørelse af klagen.

Afgørelserne blev meddelt klagerne af landinspektør Jes Juhl Jørgensen, Landinspektørfirmaet LE34 A/S, på firmaets brevpapir og underskrevet af landinspektør Jes Juhl Jørgensen. Dette gør sig endvidere gældende for en række andre meddelelser til klagerne fra Brønderslev Kommune i forbindelse med ekspropriationssagerne.

Klagernes advokat klagede herefter til Energiklagenævnet. I klagen er der anmodet om, at klagen tillægges opsættende virkning. Energiklagenævnet traf den 6. juli 2015 afgørelse om, at anmodningen ikke kunne imødekommes, således at klagen ikke er tillagt opsættende virkning.

Klagers synspunkter og bemærkninger

Klager finder, at Brønderslev Kommunes afgørelse om ekspropriation skal ophæves. Klager har til støtte herfor navnlig anført følgende:

- Ekspropriationen er ikke af væsentlig betydning for etablering af det pågældende solvarmeanlæg. Kommunen råder i forvejen over arealer,

hvor anlægget kunne opføres, herunder jord, der er udlagt til industri inden for byzonen.

- Ifølge lokalplanforslaget, der blev udarbejdet inden kommunens afgørelse om ekspropriation, skal størstedelen af arealerne beliggende på matrikel [YYY] og [YYY] ikke anvendes til realisering af projektet. Det er derfor nærliggende at tro, at disse arealer alene inddrages for at sikre værket arealer til fremtidig brug, uden at der foreligger en konkret anledning hertil. Også af denne grund er ekspropriationen ikke af væsentlig betydning for etablering af det pågældende solvarmeanlæg.
- Ifølge lokalplanen skal der opføres et solvarmeanlæg og eventuelt et solcelleanlæg. Et solcelleanlæg er ikke et varmemforsyningsanlæg, og der kan derfor ikke eksproprieres i medfør af varmemforsyningslovens § 16 for så vidt angår denne del af projektet.
- Prissætningen af de eksproprierede arealer er forkert og afspejler ikke den reelle pris for arealerne. Erstatningstilbuddene er derfor for lave.

30. oktober 2015

J.nr 1021-15-66-38

UJO –EKN

Side 4 af 12

Værkets synspunkter og bemærkninger

Værket finder, at Brønderslev Kommunes afgørelse om ekspropriation skal stadfæstes. Værket har til støtte herfor navnlig anført følgende:

- De pågældende arealer er udvalgt i dialog med Brønderslev Kommune. Arealerne er beliggende tæt på forsyningsområdet og opfylder desuden de fysiske kriterier, der er nødvendige for etablering af solvarmeanlægget.
- Klagerne har igennem hele forløbet udtrykt deres positive indstilling til projektet. Klagerne har således hverken gjort indsigelser i forbindelse med godkendelse af plangrundlaget, projektforslaget eller under åstedsforretningen.

Landinspektørfirmaet LE34 A/S' udtalelse

Landinspektørfirmaet LE34 A/S har oplyst følgende vedrørende firmaets involvering i Brønderslev Kommunes behandling af ekspropriationssagerne:

- Landinspektørfirmaet LE34 A/S har ydet Brønderslev Kommune rådgiverbistand i forhold til den tekniske del af ekspropriationens gennemførelse. Firmaet har således været behjælpeligt med udarbejdelse af ekspropriationsmateriale, indkaldelse til åstedsforretning samt været kommunens tekniske rådgiver og referent ved åstedsforretningen. Brønderslev Kommune har forestået ekspropriationen, og Landinspektørfirmaet LE34 A/S har udelukkende fungeret som teknisk rådgiver under ekspropriationsforløbet. Firmaet har på intet tidspunkt deltaget

i kommunens sagsforberedelse eller i øvrigt truffet afgørelser på vegne af Brønderslev Kommune. Dette arbejde er alene foretaget af kommunens embedsmænd i samarbejde med byrådet.

- I forhold til værket har Landinspektørfirmaet LE34 A/S alene foretaget tekniske opmålinger af arealerne til brug for projektansøgningen i henhold til varmemforsyningsloven samt ydet bistand i relation til en senere afsætning af grunden. Landinspektørfirmaet LE34 A/S har på intet tidspunkt rådgivet eller i øvrigt bistået værket omkring forsøgene på indgåelse af de frivillige aftaler. I forbindelse med ekspropriations-sagernes behandling ved Energiklagenævnet har firmaet efter anmodning fra værket repræsenteret værket, men dette har alene været under Energiklagenævnets behandling af klagesagerne.

30. oktober 2015

J.nr 1021-15-66-38

UJO –EKN

Side 5 af 12

Brønderslev Kommunes udtalelse til sagen

Brønderslev Kommune finder, at kommunes afgørelse om ekspropriation skal stadfæstes. Kommunen har i den anledning navnlig udtalt følgende:

- Værkets projektansøgning i henhold til varmemforsyningsloven omfatter et sammensat projekt omfattende etablering af et solvarmeanlæg, konvertering af et eksisterende naturgasforsynet erhvervsområde samt etablering af en transmissionsledning til Klokkeholm Kraftvarmeværk. Placeringen af solvarmeanlægget på de eksproprierede arealer er af ansøgeren vurderet optimal, da anlæg af en transmissionsledning fra byen til solvarmeanlægget samtidig kan fungere som transmissionsledning til fjernvarmeforsyning af det nærliggende erhvervsområde ved [...] og være en del af den transmissionsledning, der sammenkobler værket med Klokkeholm Kraftvarmeværk. De arealer, som klagerne henviser til som en alternativ placeringsmulighed, er beliggende ved Hjallerup Erhvervspark øst for byen, ca. 1,8 km øst for den i projektet omtalte transmissionsledning til erhvervsområdet og Klokkeholm by. En placering af solvarmeanlægget ved Hjallerup Erhvervspark vil give en ringere samfundsøkonomi i det samlede projekt. Dels på grund af et større ledningstab, og dels på grund af øgede omkostninger til transmissionsledningen. Det har derfor væsentlig betydning for etableringen af det godkendte projekt, herunder etableringen af solvarmeanlægget, at klagerne arealer erhverves.
- Den godkendte arealafståelse i projektkodkendelsen er i overensstemmelse med den godkendte lokalplan. Af lokalplanen fremgår det, at placeringen af solvarmeanlægget er vejledende. I projektansøgningen i henhold til varmemforsyningsloven er placeringen af selve solvarmeanlægget trukket væk fra [...]. Det efterlader et areal ud mod [...], hvor det af projektansøgningen fremgår, at der mod nord placeres en akkumuleringskøle og en teknikbygning med mandskabsfaciliteter.

Syd for disse bygningskonstruktioner bliver et restareal ud mod [...], hvis anvendelse ikke nærmere er angivet i projektansøgningen, men som ifølge lokalplanen åbner mulighed for at kunne anvendes til justering af placeringen af solvarmeanlægget eller udvidelse af dette. Der er således ikke eksproprieret et større areal end nødvendigt.

- Projektansøgningen i henhold til varmeforsyningsloven og godkendelsen heraf indeholder ingen planer om etablering af et solcelleanlæg. I lokalplanens § 3 meddeles, at lokalplanområdet må anvendes til teknisk energiforsyningsanlæg i form af solvarmeanlæg med tilhørende tekniske anlæg, solceller og kontorfaciliteter. I forbindelse med værket's præsentation af deres oprindelige skitseprojekt blev nævnt, at de havde planer om at opsætte solceller på teknikbygningen til delvis dækning af eget strømforbrug i teknikbygningen. Kommunen bekendt har der ikke været planer om at opsætte solceller til kommercielt forbrug på arealet, hvilket der således ikke eksproprieres til fordel for.
- For så vidt angår landinspektørfirmaet LE34 A/S' involvering i kommunens sagsbehandling, oplyser Brønderslev Kommune, at kommunen har benyttet landinspektørfirmaet som kommunens rådgiver i den konkrete ekspropriationssag. Kommunen har ikke delegeret sagsforberedelse og/eller afgørelseskompetence til firmaet. Brønderslev Kommune beklager, at meddelelse af afgørelserne af 29. april 2015 og andre meddelelser har kunnet give indtryk af det modsatte. Brønderslev Kommune har derfor sendt et nyt brev til klagerne underskrevet af borgmester og vicekommunaldirektør, der beskriver, at beslutningen om ekspropriation naturligvis er foretaget af byrådet.
- Brønderslev Kommune er bekendt med, at værket har benyttet Landinspektørfirmaet LE34 A/S i forbindelse med opmåling af arealerne til brug for projektansøgningen i henhold til varmeforsyningsloven samt en senere afsætning af grunden. Af kommunens sagsakter fremgår desuden, at værket har fået hjælp fra Landinspektørfirmaet LE34 A/S til at udfærdige et aftaledokument mellem kommunen og værket omkring vilkårene for en senere overdragelsesforretning af de af kommunen eksproprierede arealer. Ved åstedesforretningen deltog Landinspektørfirmaet LE34 A/S alene som rådgiver for kommunen.

30. oktober 2015

J.nr 1021-15-66-38

UJO –EKN

Side 6 af 12

Retsgrundlaget

Grundlovens § 73, stk. 1³, omhandler ekspropriation og er sålydende:

”[...]

³ Danmarks Riges Grundlov (Grundloven), lov nr. 169 af 5. juni 1953.

§ 73. Ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning.
[...]"

Varmeforsyningslovens §§ 16, 17 og 18⁴ omhandler også ekspropriation. Bestemmelserne har følgende ordlyd:

"[...]

Ekspropriation

30. oktober 2015
J.nr 1021-15-66-38
UJO –EKN

Side 7 af 12

§ 16. Såfremt det er af væsentlig betydning for etableringen af de for et godkendt kollektivt varmemforsyningsanlæg nødvendige rørledninger og varmemforsyningsanlæg og de til en naturgasforsyning nødvendige fordelings- og distributionsanlæg, der skal levere naturgas til andre formål end rumopvarmning, kan der ved ekspropriation

- 1) erhverves ejendomsret til arealer, bygninger og indretninger, der er fast knyttet til arealer eller bygninger samt tilhører hertil,
- 2) endeligt eller midlertidigt pålægges indskrænkninger i ejernes rådighed eller erhverves ret til at udøve en særlig råden over fast ejendom, og
- 3) endeligt eller midlertidigt ske erhvervelse eller ophævelse af eller foretages begrænsninger i brugsrettigheder, servitutrettigheder samt andre rettigheder over fast ejendom.

Stk. 2. Ved ekspropriation efter stk. 1, nr. 1, bortfalder alle rettigheder over det eksproprierede, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde. Ved ekspropriation efter stk. 1, nr. 2, skal rettigheder over fast ejendom, der stiftes ved ekspropriation, respekteres af indehavere af alle rettigheder over ejendommen, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde.

§ 17. Beslutning om ekspropriation efter § 16 træffes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Ved ekspropriationens gennemførelse finder bestemmelserne i lov om offentlige veje § 45 og §§ 47-49 tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Skal der til fordel for samme anlæg samtidig ske ekspropriation i flere kommuner, kan klima-, energi- og bygningsministeren bestemme, at ekspropriationen skal ske efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation af fast ejendom.

§ 18. De taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 57-62 i lov om offentlige veje, afgør spørgsmål om erstatning efter § 17, stk. 1.

Stk. 2. Om sagens behandling for taksationsmyndighederne og om erstatningens fastsættelse og udbetaling finder lov om offentlige veje § 51, stk. 2-7, §§ 52-56, §§ 63-64, § 66, stk. 1, og § 67 tilsvarende anvendelse.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1184 af 14. december 2011 om varmemforsyning

[...]"

Afgørelser truffet efter varmemforsyningsloven eller regler udstedt i medfør heraf, kan efter varmemforsyningslovens § 26, stk. 1, indbringes for Energiklagenævnet.

Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Brønderslev Kommunes meddelelse af afgørelserne om ekspropriation og kommunikation i øvrigt

Beslutningen om ekspropriation i medfør af varmemforsyningslovens § 16 træffes af kommunalbestyrelsen, jf. varmemforsyningslovens § 17, stk. 1.

Energiklagenævnet har i relation til ekspropriationsbeslutningens meddelelse noteret sig, at Brønderslev Kommune efter klagerne indbringelse for Energiklagenævnet har foretaget en ny meddelelse af afgørelserne om ekspropriation til klagerne, der er meddelt på kommunens brevpapir og underskrevet af borgmesteren og vicekommunaldirektøren.

Energiklagenævnet har endvidere noteret sig Brønderslev Kommunes oplysninger om, at Landinspektørfirmaet LE34 A/S alene har fungeret som kommunens rådgiver under kommunens behandling af ekspropriationssagerne, og at der ifølge kommunen ikke har været overladt afgørelseskompetence eller sagsforberedelse til firmaet. På den baggrund finder Energiklagenævnet det særdeles beklageligt, at de oprindelige afgørelser om ekspropriation i lighed med flere andre meddelelser til klagerne blev meddelt klagerne af landinspektør Jes Juhl Jørgensen, Landinspektørfirmaet LE34 A/S, på firmaets brevpapir og underskrevet af landinspektør Jes Juhl Jørgensen. En sådan fremgangsmåde kan efter Energiklagenævnets opfattelse efterlade adressaterne for meddelelserne det indtryk, at det pågældende firma er selvstændigt involveret i kommunens beslutningsproces. Retssikkerhedsmæssige årsager taler klart imod, at en offentlig myndighed benytter sig af en sådan fremgangsmåde.

For så vidt angår Landinspektørfirmaet LE34 A/S repræsentation af værket har Energiklagenævnet noteret sig, at Landinspektørfirmaet LE34 A/S først er blevet partsrepræsentant for værket efter kommunens beslutning om ekspropriation og alene i forbindelse med Energiklagenævnets behandling af nærværende klage. Energiklagenævnet har ligeledes noteret sig, at Landinspektørfirmaet LE34 A/S under kommunens behandling af ekspropriationssagen alene har ydet værket teknisk bistand i forbindelse med opmåling samt ydet bistand i relation til en senere afsætning af grunden. Af retssikkerhedsmæssige årsager finder Energiklagenævnet ikke desto mindre, at det er beklageligt, at det samme firma yder bistand – uanset bistandens karakter – til både kommunen som eksproprierende myndighed og den af kommunen uafhængige tredjepart, som der eksproprieres til fordel for.

30. oktober 2015

J.nr 1021-15-66-38

UJO –EKN

Side 8 af 12

Energiklagenævnet skal derfor henstille til, at Brønderslev Kommune i fremtidige ekspropriationssager ændrer kommunikationsformen med sagens parter samt sikrer sig, at kommunens rådgiver ikke også yder bistand til parter, der er involveret i sagen.

Afgørelserne om ekspropriation

Brønderslev Kommunes afgørelse af 29. april 2015 om ekspropriation af et areal fra klagerens ejendomme med henblik på, at værket kan etablere et solvarmeanlæg på den eksproprierede del af ejendommen, er truffet i henhold til varmemforsyningslovens § 16, stk. 1, nr. 1. Af denne bestemmelse fremgår, at der ved ekspropriation kan erhverves ejendomsret til arealer, hvis det er af væsentlig betydning for etableringen af de for et godkendt kollektivt varmemforsyningsanlæg nødvendige rørledninger og varmemforsyningsanlæg.

30. oktober 2015

J.nr 1021-15-66-38

UJO –EKN

Side 9 af 12

Bestemmelsen i varmemforsyningslovens § 16, stk. 1, nr. 1, skal fortolkes i overensstemmelse med de generelle betingelser for ekspropriation, som er fastsat i grundlovens § 73, stk. 1. Det fremgår af denne bestemmelse, at der kun kan ske ekspropriation, når det har hjemmel i lov, og ekspropriationen er påkrævet af hensyn til almenvellet. Begrebet ”almenvellet” fortolkes i almindelighed som et krav om, at ekspropriationen er nødvendiggjort af almene, samfundsmæssige hensyn. Ekspropriationen kan i givet fald kun ske mod betaling af fuldstændig erstatning.

Energiklagenævnet kan efter varmemforsyningsloven § 26, stk. 1, behandle klager over afgørelser, hvor kommunen har truffet afgørelse om at ekspropriere efter varmemforsyningsloven § 16, stk. 1, nr. 1, jf. § 17, stk. 1. Energiklagenævnet foretager i sådanne tilfælde en fuldstændig prøvelse af ekspropriationsafgørelsen, herunder påser om de formelle forhold ved ekspropriationens gennemførelse er overholdt, samt om de materielle og retlige betingelser for ekspropriation er opfyldt, herunder om der foreligger hjemmel og nødvendighed, jf. nærmere nedenfor.

Energiklagenævnet bemærker indledningsvist, at det forhold, at klagerne ikke på et tidligere tidspunkt er fremkommet med bemærkninger eller indsigelser i forbindelse med kommunens vedtagelse af plangrundlaget eller godkendelse af projektforslaget for etablering af solvarmeanlægget, eller at klagerne ikke fremkom med bemærkninger ved åstedsforretningen, ikke fratager klagerne muligheden for efter varmemforsyningslovens § 26, stk. 1, at klage til Energiiklagenævnet over Brønderslev Kommunes afgørelse om ekspropriation.

Energiklagenævnet vurderer, at Brønderslev Kommune ikke har begået fejl i forbindelse med tilblivelsen af ekspropriationsbeslutningen eller ved godkendelsen efter projektbekendtgørelsen af det bagvedliggende projektforslag for solvarmeanlægget. Ekspropriationsbeslutningen er truffet af kommunalbesty-

relsen, og ekspropriationen ses at være korrekt gennemført efter fremgangsmåden i lov om offentlige veje § 45 og §§ 47-49⁵, jf. varmemforsyningslovens § 17, stk. 2.

Energiklagenævnet finder, at ekspropriationen af arealerne fra klagernes ejendomme tjener almenvellet, idet indgrebet er begrundet i almene, samfundsmæssige hensyn, jf. grundlovens § 73, stk. 1, 2. pkt. Nævnet har lagt vægt på, at ekspropriationen er sket inden for lokalplanens rammer for at realisere et af Brønderslev Kommune godkendt projektforslag om etablering af et solvarmeanlæg, der skal fremme brugen af vedvarende energi, hvilket er i overensstemmelse med varmemforsyningslovens formål, herunder miljøhensyn, jf. varmemforsyningslovens § 1, stk. 1.

30. oktober 2015
J.nr 1021-15-66-38
UJO –EKN

Ekspropriationsgrundlaget er således lovligt og er baseret på lovlige hensyn. Foruden disse betingelser er det en betingelse for ekspropriation, at det ekspropriative indgreb er *påkrævet* for at kunne realisere projektet med solvarmeanlægget, jf. grundlovens § 73, stk. 1, 2. pkt. Denne betingelse svarer til betingelsen i varmemforsyningslovens § 16, stk. 1, om, at indgrebet skal være af væsentlig betydning for at kunne etablere solvarmeanlægget, jf. varmemforsyningslovens § 16, stk. 1, nr. 1. Der gælder således et krav om nødvendighed, hvor der tages stilling til ekspropriationens omfang og rimelighed samt forholdsmæssighed. I den forbindelse skal kommunen som ekspropriant overveje om projektet kan realiseres på en for ejeren mindre indgribende måde, ligesom kommunen skal vurdere, om ekspropriationen går videre end påkrævet.

Side 10 af 12

Det er Energiklagenævnets opfattelse, at ekspropriationen af de i sagen omhandlede arealer er påkrævet og dermed af væsentlig betydning for realiseringen af projektet med solvarmeanlægget. Energiklagenævnet har herved lagt vægt på, at etablering af solvarmeanlægget indgår i et sammensat projekt omfattende etablering af et solvarmeanlæg, konvertering af et eksisterende naturgasforsynet erhvervsområde samt etablering af en transmissionsledning til Klokkeholm Kraftvarmeværk. Energiklagenævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at den udpegede alternative placering ligger 1,8 km fra den i projektet omtalte transmissionsledning til erhvervsområdet og Klokkeholm by. Etablering af solvarmeanlægget på denne alternative placering vil derfor medføre et ikke ubetydeligt ledningstab samt øgede anlægsomkostninger til den for projektet nødvendige transmissionsledning.

Det er endvidere Energiklagenævnets vurdering, at der ikke er eksproprieret et større areal end påkrævet. Energiklagenævnet har herved lagt vægt på, at der efter placeringen af solvarmeanlægget, akkumuleringstanken og teknik-

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1048 af 3. november 2011 om offentlige veje (nugældende lov-bekendtgørelse nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v.).

bygningen med mandskabsfaciliteter alene er et mindre restareal tilbage. I følge lokalplanen kan dette restareal anvendes til justering af placeringen af solvarmeanlægget eller udvidelse af dette. Energiklagenævnet finder på den baggrund ikke, at der forholdsmæssigt er eksproprieret et større areal end nødvendigt.

Energiklagenævnet stadfæster herefter Brønderslev Kommunes afgørelser af 29. april 2015 om ekspropriation af arealer fra klagerens ejendomme.

For så vidt angår spørgsmålet om erstatningens størrelse bemærker Energiklagenævnet, at dette afgøres af taksationsmyndighederne efter reglerne i lov om offentlige veje, jf. varmemforsyningslovens § 18. Det ligger således udenfor Energiklagenævnets kompetence at tage stilling til spørgsmål om erstatningens fastsættelse, størrelse og udbetaling.

30. oktober 2015
J.nr 1021-15-66-38
UJO –EKN

Side 11 af 12

Energiklagenævnet har noteret sig, at det fremgår af Brønderslev Kommunes afgørelser af 29. april 2015, at kommunen senest fire uger efter Energiklagenævnets afgørelse vil fremsætte erstatningsspørgsmålet for Nordjyllands Taksationskommission, Retten i Aalborg. Da klagerne overfor Energiklagenævnet har anført, at man ikke kan tiltræde de af Brønderslev Kommune fremsatte erstatningstilbud, lægger Energiklagenævnet til grund, at kommunen snarest muligt og senest fire uger efter denne afgørelse vil foranledige, at erstatningsspørgsmålet indbringes for Nordjyllands Taksationskommission.

Energiklagenævnets afgørelse

Brønderslev Kommunes afgørelse af 29. april 2015 stadfæstes.

Afgørelsen er truffet i medfør af varmemforsyningslovens § 26, stk. 1.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjemmeside.

Søgsmaal ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. varmemforsyningslovens § 26, stk. 4.

På nævnets vegne

Poul K. Egan
Nævnformand

/Ulla Østergaard
Specialkonsulent

30. oktober 2015
J.nr 1021-15-66-38
UJO –EKN

Side 12 af 12